

חק לישראל – פרשת כי תבוא יום ו'

דברים פרק כח'

(ח) יִצְוּ יְהוָה אֱתָךְ אֶת הַבְּרָכָה בְּאַסְמִיָּה וּבְכָל מִשְׁלַח יָדְךָ וּבִבְרָכָה בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ: (ח) יִצְוּ יְהוָה אֱתָךְ אֶת הַבְּרָכָה בְּאַסְמִיָּה וּבְכָל מִשְׁלַח יָדְךָ וּבִבְרָכָה בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ: (ח) יִפְסַד יְיָ עִמָּךְ יֵת בִּרְבֹתָא בְּאוֹצְרֶךָ וּבְכָל אוֹשְׁטוֹת יָדְךָ וּבִבְרָכָה בְּאַרְעָא דִּינִי אֱלֹהֶיךָ יִהְיֶה לָךְ:

(ט) יְקִימֶךָ יְהוָה לֹא לְעַם קְדוֹשׁ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָךְ כִּי תִשְׁמַר אֶת מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהִלַּכְתָּ בְּדַרְכָיו: (ט) יְקִימֶךָ יְהוָה לֹא לְעַם קְדוֹשׁ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָךְ כִּי תִשְׁמַר אֶת מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהִלַּכְתָּ בְּדַרְכָיו: (ט) יְקִימֶךָ יְיָ לֹא לְעַם קְדוֹשׁ כַּמָּא דִּי קִיִּים לָךְ אֲרִי תִסַּר יֵת פְּסוּדִיא דִּינִי אֱלֹהֶיךָ וְתִתֵּךְ בְּאַרְחוֹ דְתַקְנֵךְ קְדֻמוֹהִי:

(י) וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שָׁם יְהוָה נִקְרָא עֲלֶיךָ וַיִּרְאוּ מִמֶּךָ: (י) וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שָׁם יְהוָה נִקְרָא עֲלֶיךָ וַיִּרְאוּ מִמֶּךָ: (י) וַיַּחֲזִינוּ כָּל עַמְמֵי אֲרֶעָא אֲרִי שְׂמָא דִּינִי אֲתַקְרִי עֲלֶיךָ וַיִּדְחֲלוּ מִמֶּךָ:

(יא) וְהוֹתֵרְךָ יְהוָה לְטוֹבָה בְּפָרִי בִטְנֶךָ וּבְפָרִי בְהִמְתָּךְ וּבְפָרִי אֲדָמְתָךְ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאֲבֹתֶיךָ לֵאמֹר: (יא) וְהוֹתֵרְךָ יְהוָה לְטוֹבָה בְּפָרִי בִטְנֶךָ וּבְפָרִי בְהִמְתָּךְ וּבְפָרִי אֲדָמְתָךְ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאֲבֹתֶיךָ לֵאמֹר: (יא) וַיִּוְתַרְנֶךָ יְיָ לְטָבָא בְּוֹלְדָא דְמַעְרָא וּבְוֹלְדָא דְבַעֲרִירָא וּבְכַאָּבָא דְאַרְעָךָ עַל אֲרֶעָא דִּי קִיִּים יְיָ לְאַכְהֵתָךְ לְמַתְנוּ לָךְ:

(יב) יִפְתַּח יְהוָה לָךְ אֶת אוֹצְרוֹ הַטּוֹב אֶת הַשָּׁמַיִם לְתֵת מַטֵּר אֲרֶעָךָ בְּעֵתוֹ וּלְבָרֶךְ אֶת כָּל מַעֲשֵׂה יָדְךָ וְהִלְוִיתָ גּוֹיִם רַבִּים וְאַתָּה לֹא תִלְוֶה: (יב) יִפְתַּח יְהוָה לָךְ אֶת אוֹצְרוֹ הַטּוֹב אֶת הַשָּׁמַיִם לְתֵת מַטֵּר אֲרֶעָךָ בְּעֵתוֹ וּלְבָרֶךְ אֶת כָּל מַעֲשֵׂה יָדְךָ וְהִלְוִיתָ גּוֹיִם רַבִּים וְאַתָּה לֹא תִלְוֶה: (יב) יִפְתַּח יְיָ לָךְ יֵת אוֹצְרֵךְ טָבָא יֵת שְׂמִיאָ לְמַתְנוּ מַטֵּר אֲרֶעָךָ בְּעֵדְנָה וּלְבָרְכָא יֵת כָּל עוֹבְדֵי יָדְךָ וְתוֹזַף לְעַמְמִין סְגִיאִין וְאַתָּה לֹא תוֹזַף:

(יג) וּנְתַנֶּךָ יְהוָה לְרֹאשׁ וְלֹא לְזִנְבִי וְהִיִּיתָ רַק לְמַעֲלָה וְלֹא תִהְיֶה לְמַטָּה כִּי תִשְׁמַע אֶל מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוֶּה הַיּוֹם לַשְּׁמֹר וּלְעֲשׂוֹת: (יג) וּנְתַנֶּךָ יְהוָה לְרֹאשׁ וְלֹא לְזִנְבִי וְהִיִּיתָ רַק לְמַעֲלָה וְלֹא תִהְיֶה לְמַטָּה כִּי תִשְׁמַע אֶל מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוֶּה הַיּוֹם לַשְּׁמֹר וּלְעֲשׂוֹת: (יג) וַיִּתְנַנֶּךָ יְיָ לְתַקִּיף וְלֹא לְחַלֵּשׁ וְתִהְיֶה בְרַם לְעֵלָא וְלֹא תִהְיֶה לְתַחְתָּא אֲרִי תִקְבַּל לְפַסְוֹדִיא דִּינִי אֱלֹהֶיךָ דִּי אֲנָא מִפְּסַקְךָ יוֹמָא דִּין לְמַטֵּר וּלְמַעְבַּד:

(יד) וְלֹא תִסּוּר מִכָּל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם יָמִין וּשְׂמֹאל לְלַכֵּת אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעַבְדָּם: (יד) וְלֹא תִסּוּר מִכָּל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם יָמִין וּשְׂמֹאל לְלַכֵּת אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעַבְדָּם: (יד) וְלֹא תִסְטוּן מִכָּל פְּתַגְמֵיא דִּי אֲנָא מִפְּסַד יִתְכוּן יוֹמָא דִּין יִמְיָא וּשְׂמֵאלָא לְמַהָּ בְּתַר טַעוֹת עַמְמֵיא לְמַפְלַחְנִין:

(טו) וְהָיָה אִם לֹא תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַשְּׁמֹר לְעֲשׂוֹת אֶת כָּל מִצְוֹתָיו וְחִקְתָּיו אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוֶּה הַיּוֹם וּבָאוּ עֲלֶיךָ כָּל הַקְּלָלוֹת הָאֵלֶּה וְהִשְׁיִגוּךָ: (טו) וְהָיָה אִם לֹא תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַשְּׁמֹר לְעֲשׂוֹת אֶת כָּל מִצְוֹתָיו וְחִקְתָּיו אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוֶּה הַיּוֹם וּבָאוּ עֲלֶיךָ כָּל הַקְּלָלוֹת הָאֵלֶּה וְהִשְׁיִגוּךָ: (טו) וַיְהִי אִם לֹא תִקְבַּל בְּמִמְרָא דִּינִי אֱלֹהֶיךָ לְמַטֵּר לְמַעְבַּד יֵת כָּל פְּסוּדוֹהִי וְקִימוֹהִי דִּי אֲנָא מִפְּסַקְךָ יוֹמָא דִּין וַיִּיתְנוּ עֲלֶיךָ כָּל לוֹטִיא הָאֵלִין וַיִּדְבַּקְנֶךָ:

(טז) אָרוּר אֲתָה בְּעִיר וְאָרוּר אֲתָה בְּשָׂדֶה: (טז) אָרוּר אֲתָה בְּעִיר וְאָרוּר אֲתָה בְּשָׂדֶה: (טז) לִיט אֶת בְּקִרְתָּא וְלִיט אֶת בְּחֻקְלָא:

(יז) אָרוּר סְנַאָה וּמִשְׁאֲרֵתָךְ: (יז) אָרוּר סְנַאָה וּמִשְׁאֲרֵתָךְ: (יז) לִיט סְלָךְ וְאַצְוֵתָךְ:

חק לישראל – פרשת כי תבוא יום ו'

(יח) אָרוֹר פְּרִי בִטְנֶךָ וּפְרִי אֲדָמָתְךָ שֶׁגַר אֲלֶפֶיךָ וְעִשְׂתֶּרֶת צֹאנֶךָ: (יח) אָרוֹר פְּרִי בִטְנֶךָ וּפְרִי אֲדָמָתְךָ שֶׁגַר אֲלֶפֶיךָ וְעִשְׂתֶּרֶת צֹאנֶךָ: (יח) לִיט וְלָדָא דְמַעְרָא וְאָבָא דְאַרְעָא בְקַרְי תּוֹרִיָּה וְעִדְרֵי עֵנָה:

(יט) אָרוֹר אֶתְּהָ בְבֹאֶךָ וְאָרוֹר אֶתְּהָ בְּצִאֲתֶךָ: (יט) אָרוֹר אֶתְּהָ בְבֹאֶךָ וְאָרוֹר אֶתְּהָ בְּצִאֲתֶךָ: (יט) לִיט אֶתְּהָ בְּמַעְלָךָ וְלִיט אֶתְּהָ בְּמַפְקָךָ:

(כ) יִשְׁלַח יְהוָה בְּךָ אֶת הַמַּאֲרָה אֶת הַמַּהוּמָה וְאֶת הַמְּגַעֲרָת בְּכֹל מִשְׁלַח יָדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה עַד הַשְּׂמֹדָה וְעַד אֲבֹדָה מִהוּר מִפְּנֵי רַע מַעַלְלֶיךָ אֲשֶׁר עֲזַבְתָּנִי: (כ) יִשְׁלַח יְהוָה בְּךָ אֶת הַמַּאֲרָה אֶת הַמַּהוּמָה וְאֶת הַמְּגַעֲרָת בְּכֹל מִשְׁלַח יָדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה עַד הַשְּׂמֹדָה וְעַד אֲבֹדָה מִהוּר מִפְּנֵי רַע מַעַלְלֶיךָ אֲשֶׁר עֲזַבְתָּנִי: (כ) יִגְרִי יְיָ בְּךָ יֵת מֵאִדְתָּא וְיֵת שְׂגוּשֵׁיא וְיֵת מְזוּפִיתָא בְּכֹל אוֹשְׁטוֹת יָדְךָ דִּי תַעֲבֹד עַד דְּתַשְׁתַּצִּי וְעַד דְּתִיבֵד בְּפִרְיעַ מִן קָדָם בִּישׁוֹת עוֹבְדֵיךָ דְּשִׁבְקָתָא דְחִלְתִּי:

(כא) יִדְבֶק יְהוָה בְּךָ אֶת הַדְּבָר עַד פְּלִתוֹ אֶתְּהָ מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אֶתְּהָ בָּא שְׁמָה לְרִשְׁתָּהּ: (כא) יִדְבֶק יְהוָה בְּךָ אֶת הַדְּבָר עַד פְּלִתוֹ אֶתְּהָ מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אֶתְּהָ בָּא שְׁמָה לְרִשְׁתָּהּ: (כא) יִדְבֶק יְיָ בְּךָ יֵת מוֹתָא עַד דְּיִשְׁיַצִּי יְתָה מֵעַל אֲרַעָא דִּי אֶתְּהָ עֵלָל לְתַמְּו לְמִיִּדְתָּהּ: (כב) יִכְכֶּה יְהוָה בְּשַׁחֲפַת וּבְקַדְחַת וּבְדִלְקַת וּבְחַרְחֹר וּבְחַרְבַּ וּבְשִׁדְפוֹן וּבִירְקוֹן וּרְדִפוֹן עַד אֲבֹדָה: (כב) יִכְכֶּה יְהוָה בְּשַׁחֲפַת וּבְקַדְחַת וּבְדִלְקַת וּבְחַרְחֹר וּבְחַרְבַּ וּבְשִׁדְפוֹן וּבִירְקוֹן וּרְדִפוֹן עַד אֲבֹדָה: (כב) יִמְחַנֵּךְ יְיָ בְּשַׁחֲפַתָּא וּבְקַדְחַתָּא וּבְדִלְקַתָּא וּבְחַרְחֹרָא וּבְחַרְבָּא וּבְשִׁדְפוֹנָא וּבִירְקוֹנָא וּרְדִפוֹנָא עַד דְּתִיבֵד:

(כג) וְהָיוּ שְׁמִיךָ אֲשֶׁר עַל רֹאשְׁךָ נְחֹשֶׁת וְהָאֲרִץ אֲשֶׁר תַּחְתֶּיךָ בְּרוֹזָל: (כג) וְהָיוּ שְׁמִיךָ אֲשֶׁר עַל רֹאשְׁךָ נְחֹשֶׁת וְהָאֲרִץ אֲשֶׁר תַּחְתֶּיךָ בְּרוֹזָל: (כג) וְיִהוּן שְׁמִיךָ דִּי עֲלוּי רִישְׁךָ חֲסִינִין בְּנַחֲשָׂא מְלֹאחַתָּא מְטָרָא וְאַרְעָא דִּי תַחְתֶּיךָ תְּקִיפָא כְּפִרוֹלָא מְלַמְעַבֵּד פְּרִי:

(כד) יִתֵּן יְהוָה אֶת מִטְרַ אֲרִצְךָ אֶבֶק וְעֶפֶר מִן הַשָּׁמַיִם יֵרֵד עֲלֶיךָ עַד הַשְּׂמֹדָה: (כד) יִתֵּן יְהוָה אֶת מִטְרַ אֲרִצְךָ אֶבֶק וְעֶפֶר מִן הַשָּׁמַיִם יֵרֵד עֲלֶיךָ עַד הַשְּׂמֹדָה: (כד) יִתֵּן יְיָ יֵת מִטְרַ אֲרַעָא אֶבְקָא וְעֶפְרָא מִן שְׁמַיָּא יְהוּת עֲלֶיךָ עַד דְּתַשְׁתַּצִּי:

(כה) יִתְנֶה יְהוָה נֶגֶף לְפָנֶי אֵיבֶיךָ בְּדֶרֶךְ אַחַד תֵּצֵא אֵלָיו וּבְשִׁבְעָה דְרָכִים תִּנּוּס לְפָנָיו וְהָיִית לְזַעוּה לְכֹל מִמְּלֻכּוֹת הָאָרֶץ: (כה) יִתְנֶה יְהוָה נֶגֶף לְפָנֶי אֵיבֶיךָ בְּדֶרֶךְ אַחַד תֵּצֵא אֵלָיו וּבְשִׁבְעָה דְרָכִים תִּנּוּס לְפָנָיו וְהָיִית לְזַעוּה לְכֹל מִמְּלֻכּוֹת הָאָרֶץ: (כה) יִתְנֶנְךָ יְיָ תְּבִיר קָדָם סְנָאָה בְּאַרְחָא חֲדָא תְּפִוֵּק לִוְתָהּ וּבְשִׁבְעָא אַרְחֵן תַּעְרוֹק מִקְדָּמוֹהִי וְתִהִי לְזִיעַ לְכֹל מְלַפּוֹת אֲרַעָא:

(כו) וְהָיְתָה נִבְלָתְךָ לְמֵאֲכָל לְכֹל עוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבִהֲמַת הָאָרֶץ וְאִין מַחְרִיד: (כו) וְהָיְתָה נִבְלָתְךָ לְמֵאֲכָל לְכֹל עוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבִהֲמַת הָאָרֶץ וְאִין מַחְרִיד: (כו) וְתִהִי נִבְלָתְךָ מְשֻׁגָּרָא לְמִיכַל לְכֹל עוֹפָא דְשְׁמַיָּא וּלְבִעִירַת אֲרַעָא וְלִית דְּמִנִּיד:

(כז) יִכְכֶּה יְהוָה בְּשַׁחֲחִין מִצְרִים וּבְעַפְלִים {וּבְשַׁחֲחִירִים} וּבְגִרְבַּ וּבְחֶרֶס אֲשֶׁר לֹא תוּכַל לְהֶרְפֵּא: (כז) יִכְכֶּה יְהוָה בְּשַׁחֲחִין מִצְרִים וּבְעַפְלִים {וּבְשַׁחֲחִירִים} וּבְגִרְבַּ וּבְחֶרֶס אֲשֶׁר לֹא תוּכַל לְהֶרְפֵּא: (כז) יִמְחַנֵּךְ יְיָ בְּשַׁחֲחִין וּבְשַׁחֲחִירִין וּבְגִרְבָּא וּבְחֶרֶס יִבִּישׁ דִּי לֹא תִכּוּל לְאַתְסָאָה:

(כח) יִכְכֶּה יְהוָה בְּשִׁגְעוֹן וּבְעִוָּוָן וּבְתַמְהוֹן לְבָב: (כח) יִכְכֶּה יְהוָה בְּשִׁגְעוֹן וּבְעִוָּוָן וּבְתַמְהוֹן לְבָב: (כח) יִמְחַנֵּךְ יְיָ בְּשִׁפְשׁוּתָא וּבְסִמְיוּתָא וּבְשִׁעֲמוּתָא לְבָא:

(כט) וְהָיִית מִמְשֵׁשׁ בְּצִהָרִים כְּאֲשֶׁר יִמְשֵׁשׁ הָעוֹר בְּאַפְלָה וְלֹא תִצְלִיחַ אֶת דְּרָכֶיךָ וְהָיִית אַךְ עֲשׂוֹק וְגִזּוּל כָּל הַיָּמִים וְאִין מוֹשִׁיעַ: (כט) וְהָיִית מִמְשֵׁשׁ בְּצִהָרִים

חק לישראל – פרשת כי תבוא יום ו'

בְּאֲשֶׁר יִמְשֵׁשׁ הָעוֹר בְּאַפְלָה וְלֹא תִצְלִיחַ אֶת דְּרָכֶיהָ וְהָיִיתָ אֶף עֲשׂוֹק וְגִזּוּל כָּל הַיָּמִים וְאִין מוֹשִׁיעַ: (כט) וְתָהִי מִמִּשְׁשׁ בְּסִיחָהּ כִּמְאֵי דִי מִשְׁשׁ עוֹרָא בְּקַבְלָא וְלֹא תִצְלַח יַת אֲרַחְתֶּיהָ וְתָהִי בְרַם עֲשִׂיק וְאִנְיֵס כָּל יוֹמָיָא וְלִית דְּפָרִיק:

(ל) אִשָּׁה תֵּאֲרֹשׁ וְאִישׁ אַחַר יִשְׁגַּלְנָה (יִשְׁכַּבְנָה) בֵּית תְּבַנָּה וְלֹא תִשָּׁב בּוֹ כְּרָם תִּטַּע וְלֹא תִחַלְלֶנּוּ: (ל) אִשָּׁה תֵּאֲרֹשׁ וְאִישׁ אַחַר יִשְׁגַּלְנָה (יִשְׁכַּבְנָה) בֵּית תְּבַנָּה וְלֹא תִשָּׁב בּוֹ כְּרָם תִּטַּע וְלֹא תִחַלְלֶנּוּ: (ל) אִתְתָּא תִירוּס וְגַבְר אַתְרוּ יִשְׁכַּבְנָה בֵּיתָא תְּבַנִּי וְלֹא תִיתַב בַּה כְּרָמָא תַעֲזֹב וְלֹא תִחַלְנָה:

(לא) שׁוֹרֶף טְבוּחַ לְעֵינֶיהָ וְלֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ חֲמֹרָף גִּזּוּל מִלְּפָנֶיהָ וְלֹא יִשׁוּב לָהּ עֲאֲנָה נִתְּנוֹת לְאִיבִיהָ וְאִין לָהּ מוֹשִׁיעַ: (לא) שׁוֹרֶף טְבוּחַ לְעֵינֶיהָ וְלֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ חֲמֹרָף גִּזּוּל מִלְּפָנֶיהָ וְלֹא יִשׁוּב לָהּ עֲאֲנָה נִתְּנוֹת לְאִיבִיהָ וְאִין לָהּ מוֹשִׁיעַ: (לא) תּוֹרֶף יְהִי נָכַס לְעֵינֶיהָ וְלֹא תִיכּוֹל מִנְהָ חֲמֹרָף יְהִי אֲנִס מִקְדָּמָה וְלֹא יִתּוּב לָהּ עֲנָה מִסִּירִין לְבַעֲלֵי דְכַבָּר וְלִית לָהּ פְּרִיק:

(לב) בְּנִיָּה וּבְנֵתֶיהָ נִתְּנִים לְעַם אַחַר וְעֵינֶיהָ רְאוּת וְכָלוֹת אֲלֵיהֶם כָּל הַיּוֹם וְאִין לְאֵל יִדָּה: (לב) בְּנִיָּה וּבְנֵתֶיהָ נִתְּנִים לְעַם אַחַר וְעֵינֶיהָ רְאוּת וְכָלוֹת אֲלֵיהֶם כָּל הַיּוֹם וְאִין לְאֵל יִדָּה: (לב) בְּנִיָּה וּבְנֵתֶיהָ מִסִּירִין לְעַמָּא אַתְרוּ וְעֵינֶיהָ חֲזוּ וְיִסּוּפוּ בְּגַלְלָחוּ כָּל יוֹמָיָא וְלִית חִילָא בִּידָה:

(לג) פְּרִי אֲדָמְתָהּ וְכָל יִגְיַעָה יֹאכַל עִם אֲשֶׁר לֹא יִדְעָתָּ וְהָיִיתָ רַק עֲשׂוֹק וְרַעוּץ כָּל הַיָּמִים: (לג) פְּרִי אֲדָמְתָהּ וְכָל יִגְיַעָה יֹאכַל עִם אֲשֶׁר לֹא יִדְעָתָּ וְהָיִיתָ רַק עֲשׂוֹק וְרַעוּץ כָּל הַיָּמִים: (לג) אֲבָא דְאַרְעָה וְכָל לְאוּתָהּ יִכּוֹל עַמָּא דִּי לֹא יִדְעָתָּ וְתָהִי בְרַם עֲשִׂיק וְרַעִיעַ כָּל יוֹמָיָא:

(לד) וְהָיִיתָ מִשְׁגָּע מִמִּדְּרָאָה עֵינֶיהָ אֲשֶׁר תִּדְרָאָה: (לד) וְהָיִיתָ מִשְׁגָּע מִמִּדְּרָאָה עֵינֶיהָ אֲשֶׁר תִּדְרָאָה: (לד) וְתָהִי מִשְׁתַּטָּה מִחֲזוּ עֵינֶיהָ דִּי תַחֲזִי:

(לה) יִכְכָּה יְהוָה בְּשַׁחֲוֵי רַע עַל הַבְּרָפִים וְעַל הַשְּׁקִים אֲשֶׁר לֹא תוֹכַל לְהִרְפֹּא מִכָּפָה רִגְלָהּ וְעַד קִדְקִדָּה: (לה) יִכְכָּה יְהוָה בְּשַׁחֲוֵי רַע עַל הַבְּרָפִים וְעַל הַשְּׁקִים אֲשֶׁר לֹא תוֹכַל לְהִרְפֹּא מִכָּפָה רִגְלָהּ וְעַד קִדְקִדָּה: (לה) יִמְחַנֶּה יְיָ בְּשַׁחֲוֵי בִישָׂא עַל רַבְבֵּינָא וְעַל שְׁקִינָא דִּי לֹא תִכּוֹל לְאַתְסָאָה מִפְּרִסְתָּהּ רִגְלָהּ וְעַד מוֹחָה:

(לו) יוֹלָהּ יְהוָה אֶתָּה וְאֶת מִלְּכָהּ אֲשֶׁר תִּקִּים עֲלֶיהָ אֶל גּוֹי אֲשֶׁר לֹא יִדְעָתָּ אֶתָּה וְאַבְתִּיָּהּ וְעַבְדָּתָּ שָׁם אֱלֹהִים אַחֲרֵים עִזֵּי וְאַבְנֵי: (לו) יוֹלָהּ יְהוָה אֶתָּה וְאֶת מִלְּכָהּ אֲשֶׁר תִּקִּים עֲלֶיהָ אֶל גּוֹי אֲשֶׁר לֹא יִדְעָתָּ אֶתָּה וְאַבְתִּיָּהּ וְעַבְדָּתָּ שָׁם אֱלֹהִים אַחֲרֵים עִזֵּי וְאַבְנֵי: (לו) יִגְלִי יְיָ יְתָר וְיַת מִלְּכָהּ דִּי תִקִּים עֲלָהּ לְעַם דִּי לֹא יִדְעָתָּ אֶת וְאַבְתִּיָּהּ וְתַפְלַח תַּמָּן לְעַמְמִינָא פְּלַחֵי טַעוּתָא אַעֲיָא וְאַבְנָא:

(לז) וְהָיִיתָ לְשִׁמְהָ לְמִשְׁלַל וְלִשְׁנִינָה בְּכָל הָעַמִּים אֲשֶׁר יִנְהַגְּךָ יְהוָה שְׁמָה: (לז) וְהָיִיתָ לְשִׁמְהָ לְמִשְׁלַל וְלִשְׁנִינָה בְּכָל הָעַמִּים אֲשֶׁר יִנְהַגְּךָ יְהוָה שְׁמָה: (לז) וְתָהִי לְצִדּוֹ לְמִתַּל וְלִשְׁוִיעֵי בְּכָל עַמְמִינָא דִּי יִדְבָּרְנָה יְיָ לְתַמּוֹן:

(לח) זָרַע רַב תּוֹצִיא הַשָּׂדֶה וּמַעֲט תִּאֲסֹף כִּי יִחַסְלֶנּוּ הָאֲרָבָה: (לח) זָרַע רַב תּוֹצִיא הַשָּׂדֶה וּמַעֲט תִּאֲסֹף כִּי יִחַסְלֶנּוּ הָאֲרָבָה: (לח) בַּר זָרַע סָגִי תַפֵּק לְחַקְלָא וְזַעַר תַּכְנוּשׁ אַרְי יִחַסְלָנָה גּוֹבָא:

(לט) כְּרָמִים תִּטַּע וְעַבְדָּתָּ וְיִין לֹא תִשְׁתֶּה וְלֹא תִאָּגֵר כִּי תֹאכְלֶנּוּ הַתְּלַעְתָּ: (לט) כְּרָמִים תִּטַּע וְעַבְדָּתָּ וְיִין לֹא תִשְׁתֶּה וְלֹא תִאָּגֵר כִּי תֹאכְלֶנּוּ הַתְּלַעְתָּ: (לט) כְּרָמִיו תַעֲזֹב וְתַפְלַח וְחֲמָרָא לֹא תִשְׁתִּי וְלֹא תַכְנוּשׁ אַרְי תִּיכְלָנָה תְּלַעְתָּא:

(מ) זֵיתִים יְהִיוּ לָהּ בְּכָל גְּבוּלָהּ וְשָׁמֶן לֹא תִסּוּף כִּי יִשָּׁל זֵיתָהּ: (מ) זֵיתִים יְהִיוּ לָהּ בְּכָל גְּבוּלָהּ וְשָׁמֶן לֹא תִסּוּף כִּי יִשָּׁל זֵיתָהּ: (מ) זֵיתִין יְהוּן לָהּ בְּכָל תְּחוּמָהּ וּמִשְׁחָא לֹא תִסּוּף אַרְי יִתְרוּן זֵיתָהּ:

חק לישראל – פרשת כי תבוא יום ו'

עד דִּיכַבַּשׁ שׁוֹרֵיךָ רְמִיָּא וּכְרִיכֵיָּא דִּי אַתְּ רַחֵץ לְאַשְׁתַּזְבָּא בְּהוּ בְּכַל אַרְעָה וְיַעַק לֶךָ בְּכַל קְרוֹיָהּ בְּכַל אַרְעָה דִּי יִהְיֶה יְיָ אֱלֹהֶיךָ לֶךָ:

(נג) וְאָכַלְתָּ פְּרִי בִטְנֶיךָ בְּשׂוֹר בְּנֵיךָ וּבְנֹתֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן לֶךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּמִצּוֹר וּבְמִצּוֹק אֲשֶׁר יֵצִיק לֶךָ אִיבָהּ: (נג) וְאָכַלְתָּ פְּרִי בִטְנֶיךָ בְּשׂוֹר בְּנֵיךָ וּבְנֹתֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן לֶךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּמִצּוֹר וּבְמִצּוֹק אֲשֶׁר יֵצִיק לֶךָ אִיבָהּ: (נג) וְתִיכּוֹל וּלְדָא דְמַעֲרָה בְּשׂוֹר בְּנֵיךָ וּבְנֹתֶיךָ דִּי יִהְיֶה לֶךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּצִירָא וּבַעֲקֻתָא דְיַעַק לֶךָ סְנַאָה:

(נד) הָאִישׁ הָרֹף בָּהּ וְהַעֲנֵג מְאֹד תִּרְעַ עֵינָיו בְּאַחֵיו וּבְאַשְׁתּוֹ חִיקוּ וּבִיתֵךְ בְּנֵיךָ אֲשֶׁר יוֹתִיר: (נד) הָאִישׁ הָרֹף בָּהּ וְהַעֲנֵג מְאֹד תִּרְעַ עֵינָיו בְּאַחֵיו וּבְאַשְׁתּוֹ חִיקוּ וּבִיתֵךְ בְּנֵיךָ אֲשֶׁר יוֹתִיר: (נד) גְּבֵרָא דְרַפִּיָּה בָּהּ וְדַמְפְּנָק לְחִרָא תְּבַאֲשׁ עֵינָהּ בְּאַחֵיו וּבְאַתַּת קְנִימָה וּבְשֹׂאֵר בְּנוֹהֵי דִי יִשְׂרָאֵל:

(נה) מִתַּת לְאַחַד מֵהֶם מִבְּשָׂר בְּנֵיךָ אֲשֶׁר יֹאכַל מִבְּלֵי הַשָּׂאִיר לֹא כֹל בְּמִצּוֹר וּבְמִצּוֹק אֲשֶׁר יֵצִיק לֶךָ אִיבָהּ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ: (נה) מִתַּת לְאַחַד מֵהֶם מִבְּשָׂר בְּנֵיךָ אֲשֶׁר יֹאכַל מִבְּלֵי הַשָּׂאִיר לֹא כֹל בְּמִצּוֹר וּבְמִצּוֹק אֲשֶׁר יֵצִיק לֶךָ אִיבָהּ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ: (נה) מִלְּמַתְּן לְחַד מִנְהוֹן מִבְּשָׂר בְּנוֹהֵי דִי יִכּוֹל מִדְּלָא אֲשֶׁתֵּאֲרֵ לֵה בְּלָא בְּצִירָא וּבַעֲקֻתָא דִּי יַעַק לֶךָ סְנַאָה בְּכַל קְרוֹיָהּ:

(נו) הָרֹכֵחַ בָּהּ וְהַעֲנֵגָה אֲשֶׁר לֹא נִסְתָּה בָּהּ רְגֵלָהּ הֵצִיג עַל הָאָרֶץ מִהַתְּעַנֵּג וּמִרֹף תִּרְעַ עֵינָהּ בְּאִישׁ חִיקָה וּבִבְנָהּ וּבְבִתָּהּ: (נו) הָרֹכֵחַ בָּהּ וְהַעֲנֵגָה אֲשֶׁר לֹא נִסְתָּה בָּהּ רְגֵלָהּ הֵצִיג עַל הָאָרֶץ מִהַתְּעַנֵּג וּמִרֹף תִּרְעַ עֵינָהּ בְּאִישׁ חִיקָה וּבִבְנָהּ וּבְבִתָּהּ: (נו) דְּרַפִּיכָא בָּהּ וְדַמְפְּנָקָא דִּי לֹא נְסִיאַת פְּרִסַת רְגֵלָהּ לְאַחְתָּא עַל אַרְעָא מִמְּפַנְקוּ וּמִרַפִּיכוּ תְּבַאֲשׁ עֵינָהּ בְּגֵבֵר קְנִימָה וּבְבִרְתָּהּ:

(נז) וּבְשִׁלְיֹתָהּ הַיּוֹצֵת מִבֵּין רְגֵלֶיהָ וּבְבָנֶיהָ אֲשֶׁר תֵּלֵד פִּי תֹאכְלֵם בְּחֹסֶר כֹּל בְּסִתֵּר בְּמִצּוֹר וּבְמִצּוֹק אֲשֶׁר יֵצִיק לֶךָ אִיבָהּ בְּשְׁעָרֶיךָ: (נז) וּבְשִׁלְיֹתָהּ הַיּוֹצֵת מִבֵּין רְגֵלֶיהָ וּבְבָנֶיהָ אֲשֶׁר תֵּלֵד פִּי תֹאכְלֵם בְּחֹסֶר כֹּל בְּסִתֵּר בְּמִצּוֹר וּבְמִצּוֹק אֲשֶׁר יֵצִיק לֶךָ אִיבָהּ בְּשְׁעָרֶיךָ: (נז) וּבִזְעֵר בְּנֵהָ דִּיפְקוֹן מִנָּה וּבְבִנְהָ דִּי תֵּלִיד אֲרִי תִיכְלֵנוּן בְּחִסְרֵי כֹלָא בְּסִתְרָא בְּצִירָא וּבַעֲקֻתָא דִּי יַעַק לֶךָ סְנַאָה בְּקְרוֹיָהּ:

(נח) אִם לֹא תִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֵת כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת הַכְּתוּבִים בְּסֵפֶר הַזֶּה לִירְאָה אֵת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא הַזֶּה אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: (נח) אִם לֹא תִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֵת כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת הַכְּתוּבִים בְּסֵפֶר הַזֶּה לִירְאָה אֵת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא הַזֶּה אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: (נח) אִם לֹא תִשְׁמֹר לַמְּדַחַל יֵת שְׂמָא יִקְרָא וְדַחִילָא תְּרִין יֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ:

(נט) וְהַפְּלֵא יְהוָה אֵת מִכְתָּרָהּ וְאֵת מִכּוֹת זֶרְעָהּ מִכּוֹת גְּדֻלַּת וּנְאֻמָּנוֹת וְחָלִים רְעִים וּנְאֻמָּנִים: (נט) וְהַפְּלֵא יְהוָה אֵת מִכְתָּרָהּ וְאֵת מִכּוֹת זֶרְעָהּ מִכּוֹת גְּדֻלַּת וּנְאֻמָּנוֹת וְחָלִים רְעִים וּנְאֻמָּנִים: (נט) וְיַפְרֹשׁ יְיָ יֵת מִחֲתָרָהּ וְיֵת מִחַת בְּנֵיךָ מִחוּ רַבְרָבוּ וּמִחֵימָנוּ וּמִכְתָּשִׁין בִּישׁוּן וּמִחֵימָנוּ:

(ס) וְהִשִּׁיב בָּהּ אֵת כָּל מִדּוּה מִצְרִים אֲשֶׁר יִגְרֹת מִפְּנֵיהֶם וְדָבְקוּ בָּהּ: (ס) וְהִשִּׁיב בָּהּ אֵת כָּל מִדּוּה מִצְרִים אֲשֶׁר יִגְרֹת מִפְּנֵיהֶם וְדָבְקוּ בָּהּ: (ס) וְיִתֵּב בָּהּ יֵת כָּל מִכְתָּשִׁי מִצְרִים דִּי דַחֲלָתָא מִסְדַּמִּיָּהוּן וְדָבְקוּן בָּהּ:

(סא) גַּם כָּל חָלִי וְכָל מִפָּה אֲשֶׁר לֹא כְּתוּב בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֹּאת יַעֲלֵם יְהוָה עֲלֶיהָ עַד הַשְּׂמֹדָה: (סא) גַּם כָּל חָלִי וְכָל מִפָּה אֲשֶׁר לֹא כְּתוּב בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֹּאת יַעֲלֵם יְהוָה עֲלֶיהָ עַד הַשְּׂמֹדָה: (סא) אִף כָּל מַרְעַ וְכָל מַחָא דִּי לֹא כְּתוּבִין בְּסֵפֶרָא דְּאוּרִיתָא הָרָא יִתְנַן יְיָ עֲלָהּ עַד דִּישְׁתַּצֵּהּ:

חק לישראל – פרשת כי תבוא יום ו'

(סב) וְנִשְׂאֲרֶתֶם בְּמִתֵּי מַעֵט תַּחַת אֲשֶׁר הֵייתֶם כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לְרֹב כִּי לֹא שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: (סב) וְנִשְׂאֲרֶתֶם בְּמִתֵּי מַעֵט תַּחַת אֲשֶׁר הֵייתֶם כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לְרֹב כִּי לֹא שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: (סב) וְתִשְׁתָּאֲרוּן בַּעַם זֶעַר חֶלֶף דִּי הוּייתוּן כְּכֹכְבֵי שָׁמַיָא לְמִסְגֵי אַרְי לֹא קִבְּלִיתָא לְמִימְרָא דִּי אֱלֹהֵי:

(סג) וְהָיָה כַּאֲשֶׁר שָׁשׁ יְהוָה עֲלֵיכֶם לְהִיטִיב אֶתְכֶם וּלְהַרְבּוֹת אֶתְכֶם כִּן יִשִּׁישׁ יְהוָה עֲלֵיכֶם לְהַאֲבִיד אֶתְכֶם וּלְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם וְנִסְחַתֶּם מֵעַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר אִתָּהּ בָּא שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ: (סג) וְהָיָה כַּאֲשֶׁר שָׁשׁ יְהוָה עֲלֵיכֶם לְהִיטִיב אֶתְכֶם וּלְהַרְבּוֹת אֶתְכֶם כִּן יִשִּׁישׁ יְהוָה עֲלֵיכֶם לְהַאֲבִיד אֶתְכֶם וּלְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם וְנִסְחַתֶּם מֵעַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר אִתָּהּ בָּא שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ: (סג) וַיְהִי כִּמְאֵי דַחְדִּי יִי עֲלֵיכוֹן לְאוֹטְבָא יִתְכוֹן וּלְאַסְגָּאָה יִתְכוֹן כִּן יַחְדִּי יִי עֲלֵיכוֹן לְאוֹבְדָא יִתְכוֹן וּלְשַׁעָאָה יִתְכוֹן וְתִסְלָטוֹן מֵעַל אַרְעָא דְאַתָּה עֲלַל לְתַמְוֹן לְמִירְתָּהּ:

(סד) וְהִפְיָצָה יְהוָה בְּכָל הָעַמִּים מִקְצֵה הָאָרֶץ וְעַד קְצֵה הָאָרֶץ וְעִבְדֶּתָ שָׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתָּ אֶתָּה וְאַבְתֵּיךָ עֵץ וְאָבֹן: (סד) וְהִפְיָצָה יְהוָה בְּכָל הָעַמִּים מִקְצֵה הָאָרֶץ וְעַד קְצֵה הָאָרֶץ וְעִבְדֶּתָ שָׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתָּ אֶתָּה וְאַבְתֵּיךָ עֵץ וְאָבֹן: (סד) וַיְבַדְרֶנָּה יִי בְּכָל עַמְמִיָא מִסִּיפֵי אַרְעָא וְעַד סִיפֵי אַרְעָא וְתִפְלַח תַּמְוֹן לְעַמְמִיָא פְּלַחֵי טַעוּתָא דִּי לֹא יָדַעְתָּ אֶתָּה וְאַבְתֵּיךָ אַעֵא וְאַבְנָא:

(סה) וּבְגוּיִם הֵהֱם לֹא תִרְגִּיעַ וְלֹא יְהִיָה מְנוּחַ לְבָבְךָ רַגְלֶךָ וְנָתַן יְהוָה לָךְ שָׁם לֵב רָגַז וּכְלִיּוֹן עֵינַיִם וְדָאָבוֹן נַפְשׁ: (סה) וּבְגוּיִם הֵהֱם לֹא תִרְגִּיעַ וְלֹא יְהִיָה מְנוּחַ לְבָבְךָ רַגְלֶךָ וְנָתַן יְהוָה לָךְ שָׁם לֵב רָגַז וּכְלִיּוֹן עֵינַיִם וְדָאָבוֹן נַפְשׁ: (סה) וּבְעַמְמִיָא הַאֲנֹן לֹא תִנּוּחַ וְלֹא יְהֵא מְנוּחַ לְפִרְסַת רַגְלֶךָ וַיִּתֵּן יִי לָךְ תַּמְוֹן לֵב דַּחַל וְחִשְׁבַת עֵינֵיךָ וּמִפְּחוֹן נַפְשׁ:

(סו) וְהָיוּ חַיִּיךָ תִּלְאִים לָךְ מִנְּגִד וּפְחַדָּתָ לִילָה וַיּוֹמֶם וְלֹא תֵאֱמִין בְּחַיִּיךָ: (סו) וְהָיוּ חַיִּיךָ תִּלְאִים לָךְ מִנְּגִד וּפְחַדָּתָ לִילָה וַיּוֹמֶם וְלֹא תֵאֱמִין בְּחַיִּיךָ: (סו) וַיְהוּוֹן חַיִּיךָ תִּלְוֹן לָךְ מִקְבַּל וַתְּהִי תוֹהַ לִילָא וַיִּמְמָא וְלֹא תְהִימִין בְּחַיִּיךָ:

(סז) בַּבֶּקֶר תֹּאמַר מִי יִתֵּן עָרֹב וּבְעֶרֶב תֹּאמַר מִי יִתֵּן בֶּקֶר מִפְּחַד לְבָבְךָ אֲשֶׁר תִּפְחָד וּמִמִּדְרָאָה עֵינֶיךָ אֲשֶׁר תִּדְרָאָה: (סז) בַּבֶּקֶר תֹּאמַר מִי יִתֵּן עָרֹב וּבְעֶרֶב תֹּאמַר מִי יִתֵּן בֶּקֶר מִפְּחַד לְבָבְךָ אֲשֶׁר תִּפְחָד וּמִמִּדְרָאָה עֵינֶיךָ אֲשֶׁר תִּדְרָאָה: (סז) בַּצִּפְרָא תִימַר מִן יִתֵּן רִמְשָׁא וּבְרִמְשָׁא תִימַר מִן יִתֵּן צִפְרָא מִתְּנֹהוֹת לְבָבְךָ דִּי תְהִי תוֹהַ וּמִחֻזוֹ עֵינֶיךָ דִּי תְהִי חֻזֵי:

(סח) וְהִשִּׁיבָה יְהוָה מִצְרַיִם בְּאֲנִיּוֹת בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר אָמַרְתִּי לָךְ לֹא תִסִּיף עוֹד לְרִאֲתָהּ וְהִתְמַפְרֶתֶם שָׁם לְאִיבִיךָ לְעִבְדִּים וְלִשְׁפָחוֹת וְאִין קְנָה: (סח) וְהִשִּׁיבָה יְהוָה מִצְרַיִם בְּאֲנִיּוֹת בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר אָמַרְתִּי לָךְ לֹא תִסִּיף עוֹד לְרִאֲתָהּ וְהִתְמַפְרֶתֶם שָׁם לְאִיבִיךָ לְעִבְדִּים וְלִשְׁפָחוֹת וְאִין קְנָה: (סח) וַיִּתֵּיבְנָה יִי מִצְרַיִם בְּסַפִּינֵי בְּאַרְחָא דִּי אֲמַרְתִּי לָךְ לֹא תוֹסֵף עוֹד לְמַחֲזוּיָה וְתוֹדְבִנְוֹן תַּמְוֹן לְבַעֲלֵי דְבָבְךָ לְעַבְדֵיךָ וּלְאַמְהוֹן וְלִית דְּקִנְהָ:

(סט) אֵלֶּה דְבַרֵי הַבְּרִית אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה לְכַרֵּת אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאָרֶץ מוֹאָב מִלְּבַד הַבְּרִית אֲשֶׁר פָּרַת אִתָּם בְּחָרֹב: (סט) אֵלֶּה דְבַרֵי הַבְּרִית אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה לְכַרֵּת אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאָרֶץ מוֹאָב מִלְּבַד הַבְּרִית אֲשֶׁר פָּרַת אִתָּם בְּחָרֹב: (סט) אֵלֶּיךָ פְּתַגְמֵי קִימָא דִּי פְקִיד יִי יֵת מֹשֶׁה לְמַגְזֵר עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאַרְעָא דְמוֹאָב בַּר מִקְנָמָא דִּי גִזַר עֲמַהוֹן בְּחָרֹב:

כט (א) וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַתֶּם דְּאִיתֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְעֵינֵיכֶם בְּאָרֶץ מִצְרַיִם לְפָרְעָה וּלְכָל עַבְדָּיו וּלְכָל אַרְצוֹ: (א) וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַתֶּם דְּאִיתֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְעֵינֵיכֶם בְּאָרֶץ

חק לישראל – פרשת כי תבוא יום ו'

מַצְרִים לַפְרֵעָה וּלְכָל עֲבָדָיו וּלְכָל אֲרָצוֹ: (א) וּקְרָא מֹשֶׁה לְכָל יִשְׂרָאֵל וַאֲמַר לְהוֹן אַתֶּן חַתָּוֹן יַת כָּל דֵּי עֶבֶד יְיָ לְעֵינֵיכֶם בְּאֲרָעָא דְמִצְרַיִם לַפְרֵעָה וּלְכָל עֲבָדָיו וּלְכָל אֲרָעָה:
 (ב) הַמְּסוֹת הַגְּדֹלֹת אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֵיךָ הָאֵתָת וְהַמְּפֹתִים הַגְּדֹלִים הָהֵם: (ג) הַמְּסוֹת הַגְּדֹלֹת אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֵיךָ הָאֵתָת וְהַמְּפֹתִים הַגְּדֹלִים הָהֵם: (ד) נְסִי רַבְרַבִּיא דֵּי חֲזָאָה עֵינֵיךָ אֲתִיָּא וּמִפְתִּיא רַבְרַבִּיא הָאֲנִי:
 (א) וְלֹא נָתַן יְהוָה לָכֶם לֵב לְדַעַת וְעֵינַיִם לְרֹאוֹת וְאָזְנִים לְשִׁמֹּעַ עַד הַיּוֹם הַזֶּה:
 (ב) וְלֹא נָתַן יְהוָה לָכֶם לֵב לְדַעַת וְעֵינַיִם לְרֹאוֹת וְאָזְנִים לְשִׁמֹּעַ עַד הַיּוֹם הַזֶּה: (ג) וְלֹא יָהֵב יְיָ לְכוֹן לְבָא לְמַדַּע וְעֵינַיִן לְמַחֲזִי וְאָדְנִין לְמִשְׁמַע עַד יוֹמָא הַדִּין:
 (ד) וְאוּלְמָּה אֲתַכֶּם אֲרַבְעִים שָׁנָה בַּמִּדְבָּר לֹא בָלוּ שְׁלֹמֹתֵיכֶם מִעֲלֵיכֶם וְנִעְלָה לֹא בְלָתָה מֵעַל רַגְלֵךָ: (ה) וְאוּלְמָּה אֲתַכֶּם אֲרַבְעִים שָׁנָה בַּמִּדְבָּר לֹא בָלוּ שְׁלֹמֹתֵיכֶם מִעֲלֵיכֶם וְנִעְלָה לֹא בְלָתָה מֵעַל רַגְלֵךָ: (ו) וְדַבְרִית יִתְכוֹן אֲרַבְעִין שָׁנִין בַּמִּדְבָּרָא לֹא בְלִיאַת כְּסוֹתְכוֹן מִכּוֹן וּמִסְגָּרָא לֹא עָדוּ מֵעַל רַגְלֵךָ:
 (ה) לֶחֶם לֹא אֲכַלְתֶּם וַיִּזֶן וְשֹׁכֵר לֹא שְׁתִּיתֶם לְמַעַן תִּדְרְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
 (ה) לֶחֶם לֹא אֲכַלְתֶּן וְחֹמֶר חֲדַת וְעִתִּיק לֹא שְׁתִּיתֶן בְּדִיל דְתִדְרְעוּן אֲרִי אֲנָא יְיָ אֱלֹהֵיכֶם:
 (ו) וַתִּבְּאוּ אֶל הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיֵּצֵא סִיחֹן מֶלֶךְ חֲשִׁבוֹן וְעוֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן לְקַרְאֲתֵנוּ לְמַלְחָמָה וְנָפְסִים: (ז) וַתִּבְּאוּ אֶל הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיֵּצֵא סִיחֹן מֶלֶךְ חֲשִׁבוֹן וְעוֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן לְקַרְאֲתֵנוּ לְמַלְחָמָה וְנָפְסִים: (ח) וְאֲתִיתִינוּ לְאֲתֵרָא הַדִּין וְנִפְקַס סִיחֹן מֶלֶךְ חֲשִׁבוֹן וְעוֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן דְמִתְנִין לְקַרְמוֹתְנָא לְאַגְחָא קַרְבָּא וּמְחֻנוּן:
 (ז) וְנִקְחָ אֶת אֲרָצָם וְנִתְּנָה לְנַחֲלָה לְרֵאוּבֵנִי וְלִגְדֵי וְלַחֲצִי שְׁבֵט הַמְּנַשִּׁי: (ח) וְנִקְחָ אֶת אֲרָצָם וְנִתְּנָה לְנַחֲלָה לְרֵאוּבֵנִי וְלִגְדֵי וְלַחֲצִי שְׁבֵט הַמְּנַשִּׁי: (ט) וְנִסְבְּנָא יַת אֲרָעָהוֹן וַיְהִיבְנָה לְאַחְסָנָא לְשִׁבְטָא דְרֵאוּבֵן וּלְשִׁבְטָא דְגָד וּלְפִלְגָת שְׁבֵטָא דְמְנַשֶּׁה:
 (ח) וּשְׁמֹרְתֶם אֶת דְּבַרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת וְעִשִּׂיתֶם אֹתָם לְמַעַן תִּשְׁפִּילוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן: (ח) וּשְׁמֹרְתֶם אֶת דְּבַרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת וְעִשִּׂיתֶם אֹתָם לְמַעַן תִּשְׁפִּילוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן: (ט) וְתִסְרְדוּן יַת פִּתְגָמֵי קִמְיָא הַדָּא וְתַעֲבְדוּן יַתְהוֹן בְּדִיל דְתַעֲלְחוּן יַת כָּל דֵּי תַעֲבְדוּן:

רס"י

ווינד: ירקון – יוצג לפני התבואה מכסיפין ונהפכין לירקון קמ"א בלע"ז (אלוידיוגער געל געווארענער זאנג): עד אבדך – תרגום עד דחביד כלומר עד אבד אותך שתכלה מאלויד: (כג) והיו שמיד אשר על ראשך נחשת – קללות הללו משה מפי עצמו אמרן ושבהר סיני מפי הקב"ה אמרן כמשמעו. וכן נאמר ואם לא תשמעו לי ואם תלכו עמי קרי וכאן הוא אומר לקול ה' אלהיך ידבק ה' בך יככה ה' הקל משה בקלותיו לאמרן בלשון יחיד וגם כן בקללה זו הקל שבראשונות הוא אומר את שמיכם כבדל וארכס כחופשה שלא יהיו השמים מזיעין כדרך שאין הכרזל מזיע ומתוך

(כ) המארה – חסרון כמו כרעת ממארת: המהומה – שגוש קול בהלות: (כז) בשחפת – שצטרו נשחף ונפוח: ובקדחת – לשון כי אש קדחה בצפי והוא אש של חולים מלוו"י בלע"ז (פיצער היטז) שהיא חמה מאוד: ובדלקת – חמה יותר מקדחת ומיני חלחיס הם: ובחרחר – חולי המחממו תוך הגוף ואמא תמיד למים ובלע"ז אשטרדימנ"ט (איננערווייניגסטע היטז) לשון ועלמי חרה מני חרב. נחר מפוח מאש: ובחרב – יציא עליך גייסות: שדפון וירקון – מכת תבואה שצדקות: שדפון – רוח קדים אשילד"ה בלע"ז (דער צרעננדיגער מזרח

חק לישראל – פרשת כי תבוא יום ו'

יירש ולא לשון הורסה וגרושין שא"כ היה לו לכתוב יוריש:

(מז) מרוב כל – צעוד שהיה לך כל טוב:
(מט) כאשר ידאה הנשר – פתאום ודרך מלכחת ויקלו סוסיו: לא תשמע לשונו – שלא תכיר לשונו וכן תשמע חלום לפתור אותו וכן כי שומע יוסף אינטינדר"י צלע"ז (פערשטעהען):

(נב) עד רדת חמתך – לשון רדוי וכבוש:
(נג) ואכלת וגו' צפר וגו' צמור – מחמת שהיו צרים על העיר והיה שם מזוק עקת רעבון:

(נד) הרך כך והענג – הוא הרך הוא הענוג לשון פינוק ומהתענג ומרוך מוכיח עליהם ששניהם אחד אע"פ שהוא מפונק ודעתו קאה בדבר מיאוס ימתק לו לרעבונו צפר בניו ובנותיו עד כי תרע עינו בבניו הנותרים מתת לאחד מהם מצפר בניו אחיהם אשר יאכל. ד"ח הרך כך הרחמני ורך הלצב מרוב רעבנות יתאכזרו ולא יתנו מצפר בנייהם השחוטים לבניהם הנותרים:

(נו) תרע עינה באיש חיקה ובבנה ובבתה – הגדולים:

(נז) ובשליחה – בניה הקטנים בכולן תהא עינה צרה כשתאכל את האחד מליתן לאשר אכלה מן הבשר:

(נט) והפלא ה' את מכותך – מופלאות ומובדלות משאר מכות: ונאמנות – לירך לקיים שליחותם:

(ס) אשר יגרת מפניהם – מפני המכות כשהיו ישראל רואים מכות משונות הבאות על מצרים היו יראים מהם שלא יבואו גם עליהם תדע שכן כתיב והיה אם שמוע תשמע וגו' כל המחלה אשר שמתה במצרים לא אשים עליך. אין מיראין את האדם אלא בדבר שהוא יגור ממנו:

(סא) יעלם – לשון עליה:
(סב) ונשאתם צמתי מעט תחת וגו' – מועטין חלוף מרובין:

(סג) כן ישיש ה' – את אויביכם עליכם להאביד וגו': ונסחתם – לשון עקירה וכן בית גאים יסח ה':

כך יהא חורב צעולם והארץ תהא מזיעה כדרך שהנחשת מזיע והיא מרקבת פירותיה וכאן הוא אומר שמיד נחשת וארץ צרזל שהיו שמים מזיעין אע"פ שלא יריקו מטר מ"מ לא יהיה חורב של ארצן צעולם והארץ לא תהיה מזיעה כדרך שאין הצרזל מזיע ואין הפירות מרקביצין מ"מ קללה היא בין שהיא כנחשת בין שהיא כצרזל לא תוליא פירות וכן השמים לא יריקו מטר:

(כד) מטר ארץ אבק ועפר – זיקא דבתר מטר מטר יורד ולא כל כרכו ואין בו כדי להרביץ את העפר והרוח באה ומעלה את האבק ומכסה את עשב הזרעים שהן לחים מן המים ונדבק בהם ונעשה טיט ומתיבץ ומרקביצין:

(כה) לזעה – לאימה ולזיע שיזועו כל שומעי מכותך ממך ויאמרו אוי לנו שלא יבא עלינו כדרך שצא על אלו:

(כז) צחין מצרים – רע היה מאד לה מצפנים ויבש מצחון כדאיחא בצכורה:
גרצ שחין לח: חרם – שחין יבש כחרם:
(כח) ובתמהון לצב – אומם הלצב אשטורדישו"ן צלע"ז (פערקלעמונג):

(כט) עשוק – בכל מעשך יהי ערעור:
(ל) ישגלנה – לשון שגל פילגש והכתוב כינהו לשבח ישכבנה ותקון סופרים הוא זה: תחללנו – צננה הרביעית לאכול מפריו:

(לב) וכלות אליהם – מצפות אליהם שישבו ואינם שצים כל תוחלת שאינה באה קרויה כליון עינים:

(לז) לשמה – אש"ו אשטורדישו"ן (דער שראקהען ווערען. פערטוממעלט ווערען) כל הרואה אותך יאום עליך. למשל כשתבא מכה רעה על אדם יאמר זו דומה למכה פלוני: ולשנינה – לשון וסגנתם ידברו כך וכן תרגומו ולשועי לשון ספור ואשתעי:

(לח) יחללנו – יכלנו ועל שם כך נקרא חסיל שמכלה את הכל:

(מ) כי ישל – ישר פירותיו לשון ונשל הצרזל:
(מב) יירש הכלכל – יעשנו הארבה רש מן הפרי: יירש – יעני: הכלכל – מין ארבה וא"ח לפרש יירש לשון ירשה שא"כ היה לו לכתוב

חק לישראל – פרשת כי תבוא יום ו'

(סט) לכרות את בני ישראל – שיקבלו עליהם את התורה בצלחה ובצבועה: מלכד הברית – קללות שצורתן כהנים שנאמרו צסיני:

(ג) ולא נתן ה' לכם לב לדעת – להכיר את חסדי הקב"ה ולידבק בו: עד היום הזה – שמעתי שאורח היום שנתן משה ספר התורה לבני לוי כמ"ש צפ' וילך ויתנה אל הכהנים בני לוי באו כל ישראל לפני משה ואמרו לו משה רבינו אף אנו עמדנו צסיני וקבלנו את התורה וניתנה לנו ומה אתה משליט את בני שבטך עליה ויאמרו לנו יום מחר לא לכם ניתנה לנו ניתנה ושמח משה על הדבר ועל זאת אמר להם היום הזה נהיית לעם וגו' היום הזה הצנתי שאתם לבקיים וחפלים במקום:

(ו) ותבאו אל המקום הזה – עתה אתם רואים עצמכם בגדולה וכבוד אל תצטוו במקום ואל ירום לבצכם ושמרתם את דברי הברית הזאת וגו' ד"א ולא נתן ה' לכם לב לדעת שאין אדם עומד על סוף דעתו של רבו וחכמת משנתו עד ארבעים שנה ולפיכך לא הקפיד עליכם המקום עד היום הזה אבל מכאן ואילך יקפיד לפיכך:

(ח) ושמרתם את דברי הברית הזאת וגו':

(ד) ועזבתם שם אלהים אחרים – כהרגומו לא עבודת אלהות ממזג אלא מעלים ממ וגולגולות לכומרי עבודת כוכבים:

(סה) לא תרגיע – לא תנוח כמו וזאת המרגעה:

לב רגז – לב חרד כהרגומו דחיל כמו שאלו מתחת רגזה לך. שמעו עמים ירגזון. מוסדות השמים ירגזון: וכליון עינים – מפנה ליסועה ולא תבא:

(סו) חייד תלואים לך – על הספק. כל ספק קרוי תלוי שמא אמות היום בחרב הבא עלינו ורבותינו דרשו זה הלוקח תבואה מן השוק: ולא תאמין בחייד – זה הסומך על הפלטרי:

(סז) צוקר תאמר מי יתן ערב – ויהיה הערב של אמש: ובערב תאמר מי יתן צוקר – של שחרית שהלכות מתחזקות תמיד וכל שעה מרובה קללתה משלפניה:

(סח) צאניות – צספינות צצציה: והתמכרתם שם לאויביך – אתם מצבקים להיות נמכרים להם לעבדים ולשפחות: ואין קנה – כי יגזרו עליך הרג וכליון: והתמכרתם – צלע"ז איפורוונדרי"ץ וור"ש (און איהר וועט זיך אליין פערקויפען) ולא יתכן לפרש והתמכרתם צלשון ונמכרתם ע"י מוכרים אחרים מפני שנאמר אחריו ואין קונה:

נביא – ישעיה פרק ס'

(א) קומי אורי פי בא אורך וכבוד יהוה עליך זרח: (ב) פי הנה החשוף יכסה ארץ וערפל לאמים ועליך יזרח יהוה וכבודו עליך יראה: (ג) והלכו גוים לאורך ומלכים לנגה זרח: (ד) שאי סביב עיניך וראי כלם נקבעו באו לך בניך מרחוק יבאו ובנתיה על צד תאמנה: (ה) אז תראי ונהרת ופחד ורחב לבבך פי יהפך עליך המון ים חיל גוים יבאו לך: (ו) שפעת גמלים תכסה בכרי מדין ועיפה כלם משבא יבאו זרב ולבונה ישאו ותהללות יהוה יבשרו: (ז) כל צאן קדר יקבעו לך אילי נביות ישרתונה יעלו על רצון מזבחי ובית תפארתתי אפאר: (ח) מי אלה פגע תעופינה וכיונים אל ארבותיהם: (ט) כי לי אים יקוו ואניות תרשיש בראשנה להביא בניך מרחוק פספם וזהבם אתם לשם יהוה אלהיה ולקדוש ישראל פי פארך: (י) ובנו בני נכר חמתיה ומלכיהם ישרתונה פי בקצפי הכיתיה וברצוני רחמתיה: (יא) ופתחו שעריה תמיד יומם ולילה לא

חק לישראל – פרשת כי תבוא יום ו'

יִסְגְּרוּ לְהַבִּיא אֵלֶיךָ חֵיל גּוֹיִם וּמִלְכֵיהֶם נְהוּגִים: (יב) כִּי הִגּוּי וְהַמְמַלְכָה אֲשֶׁר לֹא יַעֲבֹדוּךָ יֵאָבְדוּ וְהַגּוֹיִם חָרַב יִחָרְבוּ: (יג) כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן אֵלֶיךָ יָבֹא בְרוֹשׁ תְּדַהֵר וְתֵאשׂוּר יִחַדּוּ לְפָאֵר מְקוֹם מְקוֹדְשֵׁי וּמְקוֹם רַגְלֵי אֲכַבְּדֶ: (יד) וְהִלְכוּ אֵלֶיךָ שְׁחוֹחַ בְּנֵי מַעֲנִיָּה וְהִשְׁתַּחֲוּוּ עַל כַּפּוֹת רַגְלֵיךָ כֹּל מִנְאֲצִיָּה וְקִרְאוּ לְךָ עֵיר יְהוּהָ צִיּוֹן קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: (טו) תַּחַת הַיּוֹתֵם עֲזוּבָה וְשִׁנוּאָה וְאִין עוֹבֵר וְשִׁמְתִיךָ לַגְּאוֹן עוֹלָם מִשׁוֹשׁ דּוֹר וָדוֹר: (טז) וַיִּנְקַתְּ חֶלֶב גּוֹיִם וְשֵׁד מְלָכִים תִּינְקִי וַיִּדְעַתְּ כִּי אֲנִי יְהוּהָ מוֹשִׁיעֶךָ וּגְאֹלְךָ אֲבִיר יַעֲקֹב: (יז) תַּחַת הַנְּחֻשֶׁת אָבִיא זָהָב וְתַחַת הַבְּרוֹזֶל אָבִיא כֶּסֶף וְתַחַת הָעֵצִים נְחֻשֶׁת וְתַחַת הָאֲבָנִים בְּרוֹזֶל וְשִׁמְתִי פְקֻדֹתַי שְׁלוֹם וְנִגְשִׁיךָ צְדָקָה: (יח) לֹא יִשְׁמַע עוֹד חֶמְסַ בְּאַרְצֶךָ שֵׁד וְשִׁבֵר בְּגִבּוֹלֵיךָ וְקִרְאֵת יִשׁוּעָה חוֹמֹתֶיךָ וְשַׁעֲרֶיךָ תִּהְיֶה: (יט) לֹא יִהְיֶה לְךָ עוֹד הַשֶּׁמֶשׁ לְאוֹר יוֹמָם וּלְלַגְּנָה הַיָּרֵחַ לֹא יֵאִיר לְךָ וְהָיָה לְךָ יְהוּהָ לְאוֹר עוֹלָם וְאֵלֹהֶיךָ לְתַפְאֲרֶתְךָ: (כ) לֹא יָבֹא עוֹד שֶׁמֶשׁךָ וַיִּרְחַף לֹא יֵאָסֵף כִּי יְהוּהָ יִהְיֶה לְךָ לְאוֹר עוֹלָם וְשִׁלְמוֹ יָמֵי אָבְלָיֶךָ: (כא) וְעַמּוֹךָ כָּלֶם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אֶרֶץ נֶצֶד מִשְׁעוֹ (מִשְׁעוֹ) מַעֲשֵׂה יָדָי לְהַתְּפָאֵר: (כב) הַקֶּטָן יִהְיֶה לְאֹלֶף וְהַצֶּעִיר לְגוֹי עַצוֹם אֲנִי יְהוּהָ בְּעֵתָהּ אֲחִישְׁנָה:

משנה – נגעים פרק ו'

- (א) גופה של בהרת, בגריס הקלקי מרבע. מקום הגריס, תשע עדשות. מקום עדשה, ארבע שערות. נמצאו שלשים ושש שערות:
- רע"ב – (א) גופה של בהרת כגריס – חזי פול: הקלקי – שם מקום. ופולין שבו גדולים: מרובע – וזה שיעור מלומד שבהרת. ואם
- (ב) בהרת בגריס ובה מחיה פעדשה, רבתה הבהרת, טמאה. נתמעטה, טהורה. רבתה המחיה, טמאה. נתמעטה, טהורה:
- רע"ב – (ב) רבתה הבהרת – מבחון: טמאה – משום פשיון: נתמעטה טהורה – לזכא כגריס: רבתה המחיה – וכנסה
- (ג) בהרת בגריס ובה מחיה פחותה מפעדשה, רבתה הבהרת, טמאה. נתמעטה, טהורה. רבתה המחיה, טמאה. נתמעטה, רבי מאיר מטמאה, וחכמים מטהרים, שאין הנגע פושה לתוכה:
- רע"ב – (ג) רבתה הבהרת – מבחון: טמאה – שהרי פשה צעור: נתמעטה טהורה – ואפילו היתה המחיה כעלשה: רבתה המחיה – ונעסית כעלשה, טמאה: נתמעטה –
- שפשה הבהרת עליה: ר' מאיר מטמאה – דחשיב ליה פשיון מבפנים כמו מבחון: וחכמים מטהרים – לפשיון שפנים לא חשיב פשיון. והלכה כחכמים:

חק לישראל – פרשת כי תבוא יום ו'

(ד) בהִרְתָּ יִתְּרָה מִכַּגְרֵי־סוּבָה מִחֵיהָ יִתְּרָה מִכַּעֲדֹשָׁה, רַבּוּ אוֹ שְׁנַתְמַעְטוּ, טְמֵאִין, וּבְלִבְדָּ שְׁלֵא יִתְמַעְטוּ מִפְּשִׁיעוֹר:

רע"ב – (7) שלא יתמעטו מכשעור –

זהרת מכגרים, ומחיה מכעלשה:

(ה) בהִרְתָּ כַּגְרִים וּמִחֵיהָ כַּעֲדֹשָׁה מִקְפָּתָהּ וְחוּץ לְמִחֵיהָ בַּהֲרַת, הַפְּנִימִית לְהַסְגִּיר, וְהַחִיצוֹנָה לְהַחֲלִיט. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אֵין הַמִּחֵיהָ סִימָן טְמֵאָה לְחִיצוֹנָה, שֶׁהַבְּהֵרַת לְתוֹכָהּ. נִתְמַעְטָה וְהִלְכָה לָהּ, רַבּוּן גְּמִלְיָאֵל אוֹמֵר, אִם מִבְּפָנִים הִיא כָּלָה, סִימָן פְּשִׁיּוֹן לְפְנִימִית, וְהַחִיצוֹנָה טְהוֹרָה. וְאִם מִבְּחוּץ, הַחִיצוֹנָה טְהוֹרָה, וְהַפְּנִימִית לְהַסְגִּיר. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, בֵּין כֶּף וּבֵין כֶּף טְהוֹרָה:

הלכה לה – או שהלכה לה כולה: אם מצפנים היא כלתה – שזהרת הפנימית כיסתה המחיה: סימן פשיון לפנימית – ומחליטה, שהרי פשתה מבחוץ: והחילוניה טהורה – שהלכה מחיתה או נתמעטה מכעלשה: אם מבחוץ – שהזהרת החילוניה כיסתה המחיה: החילוניה טהורה – שנתמעטה מחיתה או הלכה, ופשיון ליכא שאין הנגע פושה לתוכה: והפנימית להסגיר – שהנגע עמד בעיניו: בין כך ובין כך – בין כלתה מצפנים בין כלתה מבחוץ: טהור – שכסם שאם פשתה החילוניה למחיה שבתוכה אינו פשיון, כך כשפשתה הפנימית למחיה שבתוך הזהרת החילוניה אינו פשיון. והלכה כר' עקיבא:

רע"ב – (ה) זהרת כגרים – מרובע ורצועה של צמר חי ברובע כעלשה מקפת אותה מסביב, ולחוזן לאותו צמר חי מקפת זהרת כגרים מסביב, והרי יש כאן שתי זהרות, אחת פנימית ואחת חיצונית, ומחיה מפסקת ביניהן סביב: הפנימית להסגיר – דאין לה מחיה באמצעה: והחילוניה להחליט – דמחיה המקפת לפנימית סימן טומאה לחילוניה, שהרי היא מצולצת באמצעה: שהזהרת בתוכה – לפי שהזהרת לתוכה אינה חסובה סימן טומאה לחילוניה, דבעינן מצולצת, נגע מכאן ונגע מכאן ומחיה באמצע, וכלי הפסק דבר אחר בתוך המחיה, והכל יש כאן נגע ומחיה ונגע ומחיה ונגע. ואין הלכה כר' יוסי: נתמעטה המחיה – שפשתה הזהרת עליה:

(ו) אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן, אֵימָתִי, בְּזִמְן שֶׁהִיא כַּעֲדֹשָׁה מוּבָאֵת. הִיתָה יִתְּרָה מִכַּעֲדֹשָׁה, הַמוֹתֵר סִימָן פְּשִׁיּוֹן לְפְנִימִית, וְהַחִיצוֹנָה טְמֵאָה. הִיָּה בַּהֲק פְּחוֹת מִכַּעֲדֹשָׁה, סִימָן פְּשִׁיּוֹן לְפְנִימִית, וְאֵין סִימָן פְּשִׁיּוֹן לְחִיצוֹנָה:

היה זוהק פחות מכעלשה – סמוך לפנימית, והחילוניה מקפת לזוהק: סימן פשיון לפנימית – אם פשתה הפנימית וכיסתה את הזוהק, החילוניה פשתה וכיסתה את הזוהק, אינו סימן פשיון לחילוניה, שאין הנגע פושה לתוכו. והאי נקט זוהק פחות מכעלשה, לאם היה כעלשה היה מטמא משום מחיה, דקיימא לן מחיה מטמאה בכל המראות. אבל פחות מכעלשה אין כאן מחיה, דאין מחיה פחותה מכעלשה:

רע"ב – (ו) אימתי – החילוניה טהורה כשפשתה הפנימית או החילוניה על מחיה, דאמרן לעיל שהחילוניה טהורה, הני מילי בזמן שהיא כעלשה מובאת, שהמחיה כעלשה מרומצמת לא פחות ולא יותר. אבל אם היתה המחיה יתירה מכעלשה, המותר סימן פשיון לפנימית, והחילוניה טמאה – כלומר, אם פשתה הפנימית על אותו מותר, שתיהן להחליט, פנימית משום פשיון, וחילוניה משום מחיה. ואם פשתה החילוניה על אותו מותר, מכל מקום החילוניה להחליט משום מחיה, והפנימית להסגיר. ואין הלכה כר' שמעון:

חק לישראל – פרשת כי תבוא יום ו'

(ו) עֲשִׂים וְאַרְבַּעַה רָאשֵׁי אֲבָרִין בְּאָדָם שְׂאִינָן מִטְמְאִין מִשּׁוּם מַחִיָּה, רָאשֵׁי אֲצִבְעוֹת יָדִים וְרַגְלִים, וְרָאשֵׁי אֲזָנַיִם, וְרָאשֵׁי הַחֹטֵם, וְרָאשֵׁי הַגְּוִיָּה, וְרָאשֵׁי הַדָּדִים שְׁבִאֲשָׁה. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אֵף שֶׁל אִישׁ. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אָמַר, אֵף הַיִּבְלֹת וְהַדְּלִדּוּלִין אֵינָן מִטְמְאִין מִשּׁוּם מַחִיָּה:

הלכה כרבי יהודה שמנה ראשי לדין שבאים: וראש הגויה – האו גיד האמה: ויבלות – לשון [או חרוץ או יבלת] (ויקרא כב) פורו"ש בלע"ז: ולדלוזין – בשר שפירש ונדלדל. ואית דגרסי, ותלתולין, בשר שנעשה כמו תל גבוה. ואין הלכה כר' אליעזר:

רע"ב – (ז) שאינו מיטמאין משום מחיה – דכתיב וראהו הכהן, בעיניו שיראה את הנגע עם המחיה כולו כאחד, וכשיש כגרים בראש החוטם או בראשי אצבעות הוא שופע איילך ואילך ואינו יכול לראות כאלו כאחד: ראשי אזנים – נחשבים כאחד. וכן ראשי לדין. ואין

(ח) אלו מקומות באדם שאינן מטמאין בבהרת, תוף העין, תוף האזן, תוף החטם, תוף הפה, הקמטין, והקמטין שבצואר, תחת הדד, ובית השחי, בף הרגל, והצפרון, הראש, והזקן, השחין והמכוה והקרח המורדין, אינן מטמאין בנגעים, ואינן מצטרפים בנגעים, ואין הנגע פושה לתוכן, ואינן מטמאין משום מחיה, ואין מעפבין את ההופך פלו לבן. חזר הראש והזקן ונקרחו, השחין והמכוה והקרח ונגעו צרבת, הרי אלו מטמאין בנגעים, ואינן מצטרפין בנגעים, ואין הנגע פושה לתוכן, ואינן מטמאין משום מחיה, אבל מעפבין את ההופך פלו לבן. הראש והזקן עד שלא העלו שער, והדלדולין שבראש ושזקן, נהוגין פעור הבשר:

כתיב (שם) שחין ונרפא, ובמכוה נמי כתיב (שם) והיתה מחית המכוה: קדח – הוא שחין שבא מחמת דבר אחר, כגון מחמת מכת אבן או עץ או גפת או סיד, ומכוה נמי שלא באה מחמת האש עצמו אלא מחמת תולדות האש כגון רמץ חם וגפסית חם, כל אלו קרויין קדח. לשון כקדוח אש המסים. וקדח המורד נמי שלא נתרפא ולא העלה קרום כקליפת השום, אינו מטמא משום נגע: המורדים – כל זמן שלא נתרפאו שלא העלו קרום, קרויין מורדים, כלומר שעדיין עומדים במרד. ואית דגרסי מורדים בשני רישין. לשון רר בשרו (ויקרא טו): ואין מצטרפים בנגעים – אם היה חצי גרים נגע בעור בשרו וחצי גרים באחד מן המקומות הללו, אין מצטרפים לכגרים: ואין הנגע פושה לתוכן – לכיון דלא מיטמאו באום, לא מיטמאו נמי בפסיון: ואינם מיטמאין משום מחיה – דאם פרח בכולו ויש בראשו או בכף רגלו או בקמטין בשר חי, אין מיטמאין משום מחיה. אי נמי,

רע"ב – (ח) שאינו מיטמאין בבהרת – ברארבעה מראות נגעים, שאת ותולדתה בבהרת ותולדתה: תוף העין תוף האוזן – שכל אלו אינן חשבים כעור בשר, והכתוב אומר (שם יג) והיה בעור בשרו: הקמטין – שבשאר הגוף: והקמטין שבצואר – תנא סיפא, לגלויי דקמטין דרישא קמטין של שאר הגוף הן, דלא תימא קמטין דצואר דוקא דלא מתחזי כאחריני: תחת הדד – כשנראית כמניקה את בנה, מה שאינו נראה באותה עעה אינו מטמא: ובית השחי – כשנראה כמוסק זיתים: כף הרגל – מה שתחת [הקערונית] של הרגל. דכל אלו אינן עור בשר הנראה: והצפרון – לא חשיבא עור בשר: הראש והזקן – אינן מיטמאין בבהרת, דכתיב (שם) נתק הוא כרעת הראש או הזקן הוא, אין לראש ולזקן טומאה אלא טומאת נתקין בלבד: השחין והמכוה והקרח המורדין – שלא נתרפאו יפה ולא נקרום העור שלהם כקליפת השום: אין מיטמאין משום מגע – דבשחין

חק לישראל – פרשת כי תבוא יום ו'

וחלי גרים שחין וחלי גרים מכוח, אין מלטרפין לכגרים: ואין הנגע פושה לתוכן – נגע של עור בשר אין פושה לא בנתק הראש ולא בנתק הזקן ולא בשחין ולא במכוח, דאל חשיבי כעור בשר: ואין מיטמאין משום מחיה – לנתקים מיטמאין בשער להוב ופסיון. ושחין ומכוח בשער לבן ופסיון: אבל מעכבין את ההופך כולו לבן – שאם פרחו הכרעת כולו ונשאר הראש או הזקן שנקרחו שלא פרחו הכרעת זהו, או השחין והמכוח והקד שנגעו כרבת, טמא עד שיפרח כולו: הראש והזקן שלא העלו שער – כגון קטן שלא נמח זקנו או לא השעיר ראשו, נידונים כעור בשר ליטמא בזהרת. וכן הדלדולין שבראש ובזקן לית זהו שער, נידונים כעור בשר, ומעכבים את הפריחה, והנגע פושה לתוכן, ומלטרפין לכגרים:

אם היה אחד מן המקומות הללומבולר בתוך הנגע, אינו מיטמא משום מחיה: ואינם מעכבים את ההופך כולו לבן – אם פרחו הכרעת כולו חוץ מאחד המקומות הללו, אין מעכבין, דכתיב (ויקרא יג) וכסתה הכרעת את כל עור הנגע, עור הראוי להיות בו נגע, פרט לאלו שאין מיטמאין משום נגע: חזר הראש והזקן ונקרחו – שנקרח השער שהיה בהן ונעשו כעור בשר. וכן השחין והמכוח והקדח שנגעו כרבת, שנתרפאו וקדם עליהם עור כקליפת השום: הרי אלו מיטמאין בנגעים – בארבעה מראות. והוא הדין דהוה מצי למחני נתפשטו הקמטין נמי מיטמאין בנגעים: ואין מלטרפין בנגעים – ראש וזקן אין מלטרפין. וכן עור הבשר והזקן, או עור הבשר והראש, אין מלטרפין. לאם בא לו חלי גרים נתק בראש אי נמי חלי גרים נתק בזקן

גמרא – גדה דף ל' ע"ב

רבי ישמעאל אומר יום מ"א תשב לזכר ולגדה כו': תניא רבי ישמעאל אומר טימא וטיהר בזכר וטימא וטיהר בנקבה מה כשטימא וטיהר בזכר יצירתו כיוצא בו אף כשטימא וטיהר בנקבה יצירתה כיוצא בה אמרו לו אין למדין יצירה מטומאה אמרו לו לר' ישמעאל מעשה בקליאופטרא מלכת אלכסנדרוס שנתחייבו שפחותיה הריגה למלכות וברקן ומצאן זה וזה למ"א אמר להן אני מביא לכם ראיה מן התורה ואתם מביאין לי ראיה מן השוטים מאי ראיה מן התורה אילימא טימא וטיהר בזכר וטימא וטיהר בנקבה כו' הא קאמרי ליה אין דנין יצירה מטומאה אמר קרא תלד הוסיף לה הכתוב לידה אחרת בנקבה ומאי ראיה מן השוטים אימר נקבה קדים ואיעבור ארבעין יומין קמי זכר ורבנן סמא דנפצא אשקינהו ור' ישמעאל איכא גופא דלא מקבל סמא אמר להם ר' ישמעאל מעשה בקלפטרס מלכת יוונית שנתחייבו שפחותיה הריגה למלכות וברקן ומצאן זכר לארבעים ואחד ונקבה לפ"א אמרו לו אין מביאין ראיה מן השוטים מאי טעמא הך דנקבה אייתרה ארבעין יומין והדר איעבר ורבי ישמעאל לשומר מסרינהו ורבנן אין אפוטרופוס לעריות אימא שומר גופיה בא עליה ודילמא אי קרעוהו להך דנקבה בארבעין וחד הוה משתכחא כזכר אמר אביי בסימניהון שוין:

חק לישראל – פרשת כי תבוא יום ו'

רש"י על הגמרא

טימא וטיהר בזכר – מ' יום בין שתייהן ז' לטומאה ול"ג יום לימי טוהר: נתחייבו הריגה – ומתוך שעומדות ליהרג ניסו בהם ויחדום לביאה וקרעו שתייהם לסוף מ' ונמלא אחד זכר ואחד נקבה: תלד – לאם נקבה תלד (ויקרא יב) קרא יתירא הוא דמלי למכתב ואם נקבה וטמאה שבועים דהא כתיב לעיל וילדה זכר: מקמי זכר – ואף ע"ג שיחדום לזעול ביום אחד שמה מעוברת היתה קודם לכן:

סמא דנפלא – סס שמפלת בו ומנפלא כל זרע שבמעיס קודם לכן: לשומר מסרינהו – שלא בא אדם עליהן אלא אותה היום: ודילמא אי קרעו בו' – לרבי ישמעאל פריך נהי נמי דלשומר מסרינהו אפ"ה מנלן שלא נזכרה נקבה עד פ"א דילמא אי קרעו להך ליום מ"א הוה משתכחא: בסומניהון שוין – נקבה שנמלא ליום פ"א לא היו אצריה ושערה ואפורניה אלא כשיעור של זכר ליום מ"א:

זוהר – ויקהל דף רה' ע"ב

עֲלוֹתָא דְשִׁבְתָא, דְעֵמָא קַדִּישָׁא, תִּלְתַּת עֲלוֹתִין אֲשֶׁתְּכֹחוּ בְּהַאי יוֹמָא, לְקַבֵּל תִּלְתַּת שִׁבְתֵּי, וְאוּקְמוּהָ, וּבִלְהוּ חַד. בֵּינֵן דְעָאלוּ עֵמָא קַדִּישָׁא לְבֵי פְּנִישְׁתָּא, אָסִיר לְאֲשֶׁתְּדִלָּא אֲפִילוּ בְּעוֹרָה בֵּי פְּנִישְׁתָּא, אֶלָּא בְּמִלֵּי תוֹשְׁבְּחוֹ וְעֲלוֹתָא, וְאוֹרֵייתָא, וְכַדְקָא חֲזִי לֵוִי:

ומאן דאשתדל במלין אחרנין, ובמלין דעלמא, דא איהו בר נש דקא מחלל שבתא, לית ליה חולקא בעמא דישראל. תרין מלאכין מומנן על דא, ביומא דשבתא, ואינון שווי ידיהון על רישיה, ואמרין, ווי לפלגיא, דלית ליה חולקא בקודשא בריה דהוא. ועל דא, בעי לאשתדלא בעלותא ובשירין ובתושבחו דמאריהון, ולאשתדלא באורייתא:

האי יומא, איהו יומא דנשמתין, דאתעטרא ההוא ערוך דנשמתין. (בתושבחו דמאריהון) בגין כך משבחי בתושבחו תשבחתא דנשמתא, והיינו (קל"ח ע"א) נשמת כל חי תברך את שמך יי' אלהינו ורוח כל בשר וכו'. ולית תושבתא אלא בסטרא דנשמתא ורוחא, והאי יומא, קיימא ברוחא ונשמתא, ולא דגופא:

הלכה – הרמב"ם הלכות שבת פ"י

(יב) הבונה כל שהוא חייב המשוה פני הקרקע בבית כגון שהשפיל תל או מילא גיא הרי זה בונה וחייב אחד נתן את האבן ואחד נתן את הטיט הנותן את הטיט חייב ובנדבך העליון אפילו העלה את האבן והניחה על גבי הטיט חייב שהרי אין מניחין עליה טיט אחר והבונה על גבי כלים פטור:

(יג) העושה אהל קבוע הרי זה תולדת בונה וחייב וכן העושה כלי אדמה כגון תנור וחבית קודם שישרפו הרי זה תולדת בונה וחייב וכן המגבן את הגבינה הרי זה תולדת

חק לישראל – פרשת כי תבוא יום ו'

בונה ואינו חייב עד שיגבן כגרוגרת המכניס יד הקרדום בתוך העין שלו הרי זה תולדת בונה וכן כל כיוצא בו וכן התוקע עץ בעץ בין שתקע במסמר בין שתקע בעץ עצמו עד שנתאחד הרי זה תולדת בונה וחייב:

לע"נ:

זאב ואיים בן שרה, גד גבריאל בן סוזן, דניאלה פורטונה בת רחל, צדיקה בת שרה ז"ל.